

שאלה של מס / ענת כהן

האם אתם זכאים לפחת מואץ?

הוראת שעה שהוציא מס־הכנסה מתירה לבעל עסק להכיר בכל רכישת הציוד במשך שתי שנות מס, כשבשנת המס הראשונה יוכר פחת רגיל (15%), ובשנייה היתר, כדי להגיע ל-100%

בעת רכישה של ציוד או של מכונות - שאינם לשימוש שוטף - לא ניתן לדרוש את עלות הרכישה כהוצאה ולהתקזז במס. כללי המס והחשבונאות "דורשים" את רישום עלות הרכישה לאורך מספר שנים, באמצעות רכיב שנקרא פחת, וזאת בניגוד לרכישה של פריטים לשימוש שוטף, כגון צורכי משרד שאותם ניתן לדרוש כהוצאה שוטפת במלואה. לדוגמה, רכישת מחשב בסך של 900 שקל בתחילת השנה, תגרור דרישת הוצאה (פחת) של 300 שקל כל שנה במשך שלוש שנים. לכל פריט יש שיעור פחת שונה לפי תקנות מס־הכנסה. הוראת שעה שיצאה "תקנות מס־הכנסה (פחת מואץ לציוד שנרכש בתקופה הקובעת), התס"ו-2005 מאפשרת לבעלי עסקים לדרוש את כל רכישת הציוד במשך שתי שנות מס, כאשר בשנת המס הראשונה יידרש פחת רגיל (בניח 15%) ובשנת המס שלאחריה תידרש כל יתרת הפחת, כדי להגיע ל-100%.

בצורה כזאת רשות המיסים משתפת ברכישת ציוד חדש, ומעודדת את רכי- שתו. ר"ח ליאור וורסל, ממשרד וורסל-אדוורסל מסביר, כי אם בעבר בעלי עסקים התלבטו אם לרכוש ציוד כלשהו, עקב הזמן הרב שיידרש עד להכרה ברכישה על-ידי רשויות המס, כעת יש להם הזדמנות לרכישה של מכונות וציוד בענפי התעשייה, הבנייה, החקלאות והתיירות.

עוד כמה מודעים בעלי עסקים קטנים ובינוניים לתקנת השעה הזו?
 "מרבית הנישומים הזכאים לניצול התקנה כלל לא יודעים ממנה. התקנה נכנסה כחלק מתוכנית מיסים רבי-שנתית וכחלק מתקנות רבות. התעשייה נים שדחפו לתקנה זו מודעים לה, אך עסקים קטנים ובינוניים אחרים, שקי- בלו מבול של חוקים ותקנות חדשות, לא בהכרח מודעים לנושא ולא מנצלים את ההטבה הנגזרת ממנו".

מה הרציונל של הוראת שעה זו, ומה התכוונו רשויות המס להשיג בכך?
 "הרעיון הכלכלי הוא פשוט, לייצר עבור בעלי העסקים ודאות מבחינת השקעות, לתת תמריץ כלכלי היצוני למשקיעים כדי לתמרץ אותם להשקיע. התקווה היא שהתקנה הזו תאיץ את הביקושים במשק ואת הפעילות העסקית, ותביא ליותר מקומות עבודה".

האם כל אחד יכול לדרוש פחת 100%?
 "לא. התקנה מדברת על בעל עסק, שעוסק בפעילות ייצור בישראל בכל אחד מתחומי התעשייה, לרבות מוצרי תוכנה ופיתוח, חקלאות, בנייה (למעט עבודות שיפוץ ותיקון בבניינים), והפעילות בתימלון, אך למעט פעילות של אריווה, מסחר, תחבורה, אחסנה ומתן שירותים בתחומי תקשורת, סניטריה ובתחום האישי".

איזה ציוד מוזכר בהטבה הזו?
 "כל סוג של ציוד ומכונות, ואף רכב עבודה שאינו משאית, ובלבד שנרכש בתקופה שהחלה ב-1 ביולי 2005 ועד 30 בספטמבר 2006. תנאי נוסף הוא שהציוד ישמש לייצור הכנסה בישראל".

עוד כמה ההטבה משמעותית מבחינה פיננסית?
 "בניח שנרכשה מכונה בעלות של מיליון שקל, שהפחת שלה עמד על 15% בתאריך 1/7/2005. מי שלא יישם את החוק, ידרוש הוצאה (פחת) בשנת 2005 של 75,000 שקל, ובשנת 2006 פחת של 150,000 שקל. לעומתו, בעל עסק שמודע לחוק, רשאי ליהנות ממנו ושמישם את החוק, ידרוש בשנת 2005 פחת זהה של 75,000 שקל, אבל בשנת 2006 ידרוש פחת של 925,000 שקל, (לעומת חברו שדרש רק 150,000 שקל)".

האם בעל עסק רשאי להחליט על איזה ציוד הוא יחיל את התקנה ועל איזה ציוד לא?
 "לא. אין אפשרות כזו. ברגע שבעל עסק החליט שהוא מחיל עליו את הוראות החוק, הוא יהיה חייב להחיל אותן על כל הציוד שרכש בתקופה הקובעת".

איך רשות המיסים מתכוונת לחסום תכנוני מס אגרסיביים, תוך שימוש בסעיף זה?
 "התקנה קובעת מספר סייגים שימנעו שימוש לרעה בהטבה זו, ביניהם: רכישה מקרוב, רכישה בלא תמורה, רכישה עצמית (העברה של רכוש ממלאי לרכוש קבוע בעסק), ומקרים של שינוי מבנה ומיזוג. במקרים הללו לא ניתן לדרוש את ההטבה שבחוק. זאת ועוד, אם למשל מכרתי ציוד - שתבעתי עליו את הפחת המואץ - לקרוב שלי, וטרם עברו ארבע שנים מיום רכישתו, הקרוב שלי לא יוכל להפחית את הציוד הזה בכלל, ועלות הציוד תירשם אצלו כאפס".

רו"ח וורסל: "בעלי עסקים לא יודעים על התקנה שנכנסה כחלק מתוכנית מיסים רבי-שנתית. התעשיינים שדחפו לה, מודעים לה, אך עסקים קטנים שקיבלו מבול חוקים חדשים, לא מודעים ומנצלים את ההטבה שנועדה לייצר לבעלי עסקים ודאות מבחינת השקעות, ולתת תמריץ להשקעות ולביקושים"

"אם בעבר בעלי עסקים התלבטו אם לרכוש ציוד כלשהו, עקב הזמן הרב שיידרש עד להכרה ברכישה על-ידי רשויות המס, כעת יש להם הזדמנות לרכישה של מכונות וציוד בענפי התעשייה, הבנייה, החקלאות והתיירות. מרבית הנישומים הזכאים לניצול התקנה כלל לא יודעים ממנה"